

Neyemi

Neyemi a Fe Taruxuna

Neyemi findi Yahudiyana nde nan na Esirasi a waxatini. Muxu dinaxin nan yi Neyemi ra. Perisene mangan naxan xili Arataserekesi, na kuntigi kendena nde nan yi Neyemi ra. Neyemi mangan mafan nən alogo a xa tin a siga Yerusalen taani alogo a xa sa feene yitən lan a konna siga feen ma yeeen na. A to na li, hali yaxuna ndee to yi katama e xa a yee rati, a kon kaan muxu wuyaxi a mali nən. E yi Yerusalen taan nabilinna yinna ti. Neyemi mən yi Esirasi mali dina sali gbeena nde yi, Esirasi Alaa sariya kitabun xaran naxan yi. Lewine yi lu a yebə yamaan xa alogo e xa a famu, nayi e yi e səbə so Alaa fe yi. Neyemi yi yamanan dəxə kiina nde yeba. A yi taan nabilinna yinna ti sewa sanla raba, a mən yi yamaan nakəta sariyan suxu kiin ma.

Neyemi Ala maxandina

¹ Xakaliyaa dii xemən Neyemi a falane.

Kisilewi kiken na, Arataserekesi a mangayaan nee məxəjedeni, n yi Suse manga taani.

² Ngaxakedenna Xanani nun muxuna ndee yi fa sa keli Yuda yi. N yi e maxədin Yahudiyane fe ma, yaxune naxanye suxu, e siga e ra konyiyani, e nejene mən yi xətə Yerusalen yi, e nun lan Yerusalen ma fe ma.

³ E yi n yabi, e naxa, “Suxu muxun naxanye lu e nii ra, na ndee bata fa dəxə Yuda yamanani, koni

e yigit_εgexi, e yagixi. Yerusalen taan nabilinna yinne yirena ndee bata bira, t_εen yi taan so d_εene birin gan.”

⁴ N to na falane m_ε, n yi d_εxo, n wuga, n yi sunu xi wuyaxi, n yi sun, n yi Ala maxandi, Ala Naxan Kore,

⁵ n naxa, “Alatala, Ala Naxan Kore, naxan gbo, a magaxu, i tan naxan i ya layirin nun i ya hinanna luma i xanuntenne xa naxanye i ya yamarine suxuma,

⁶ i tuli mati, i yi i y_εen ti n na, i yi i ya walik_εna maxandi xuiin name. N ni i maxandima waxatini ito yi i ya walik_εne xa, Isirayila kaane, k_εen nun yanyin na, n yi n ti Isirayila kaane yulubine ra bayo nxu bata yulubin lig_a i ra nxu nun n ma denbayana, nxu bata yulubin lig_a.

⁷ Nxu bata fe jaxin lig_a i ra, nxu mi i ya yamarine nun i ya t_εnne nun i ya sariyane suxi i naxanye so i ya walik_εen Musa yii.

⁸ I ya falana fe xa rabira i ma, i naxan so i ya walik_εen Musa yii, i naxa, ‘E na tinxintareyaan naba waxatin naxan yi, n na ε raxuyama ayi n_εn siyane y_ε.

⁹ Koni, xa ε x_εtε n ma, xa ε n ma yamarine suxu, ε yi ε lig_a, nayi, hali ε sa b_εxo x_εnna danna ra, n sa fama ε ra n_εn yireni n d_εnaxan sugandixi alogo n xinla xa lu na.’*

¹⁰ I ya walik_εne nun i ya yamaan nan e ra, i naxanye xunbaxi i s_εnbe gbeen_i.

¹¹ Marigina, i tuli mati n tan, i ya walik_εna maxandi xuiin na, e nun i ya walik_εen naxanye swaxi gaxuma i xinla y_ε ra! N ma feene ras_εnoya

---

* ^{1:9:} Na feen s_εbexi Sariyane 30.1-5 kui.

to, n tan i ya walik^əna, i yi a liga x^əm^əni ito xa kininkinin n ma n na siga a y^ətagi.”

Na waxatini, n tan nan yi yengi saxi mangan minseene x^ən ma.

2

Neyemi Yerusalen yi

¹ Nisan kiken na, Aratas^ər^ək^əsi a mangayaan ^ŋe^ə m^əx^əŋedeni, manpaan yi d^əxi mangan y^ətagi, n yi a tongo, n yi a so mangan yii. N yi sunuxi a y^ətagi, naxan ^ŋe^əx^ən munma yi liga n na singen.

² Mangan yi a fala n xa, a naxa, “I y^ətagini f^ər^əxi nanfera? Anu, i mi furaxi. Waxatina nde b^əŋe raf^ər^ən ni ito ra.” N yi gaxu han,

³ koni n yi mangan yabi, n naxa, “Mangan xa lu a nii ra habadan! N y^ətagini f^ər^əxi n^əŋen bayo n benbane gaburune sa taan naxan yi, m^ənna birin bata halagi, t^əen yi na taan so d^əŋene birin gan.”

⁴ Mangan yi a fala n xa, a naxa, “Nanse x^əli i ma, n xa a liga i xa?” N yi Ala maxandi naxan kore,

⁵ n yi mangan yabi, n naxa, “Xa mangan tin, xa n tan i ya walik^əen nafan i ma, n nasiga Yuda yamanani. N benbane gaburune sa taan naxan yi, n m^əŋen xa sa na ti.”

⁶ Mangana ^ŋaxanla yi d^əxi a f^əma, mangan yi n max^ədin, a naxa, “I ya sigatiin buma han waxatin mundun yi, i x^ət^ən waxatin mundun yi?” Mangan yi tin n xa siga, nayi n yi n x^ət^əwaxatin fala a xa.

⁷ N m^əŋen yi a fala mangan xa, n naxa, “Xa mangan tin^ŋe, a xa k^ədine so n yii siga Efirati baan sogegododen binna yamana kanne ma, alogo e xa a lu n dangu siga han Yuda yi,

⁸ i mən yi kədi keden so n yii Asafi xa, naxan mangana fətənne kantanma, alogo a xa xalanbe wudine so n yii, n sa yire makantanxin dəeñe ti Ala Batu Banxin dəxən, e nun taan yinne nun n sa luma banxin naxan kui.” Mangan yi ne so n yii, bayo Ala yi n xən.

⁹ N yi siga yamana kanne fəma naxanye yi Efirati baan sogegododen binni, n yi mangana kədin so e yii. Mangan bata yi sofa kuntigine nun soo ragine bira n fəxə ra.

¹⁰ Sanbalata, Horoni kaan nun Amonina nde Tobiya, a walikəen to na mə, e yi xələ katı a nanfera muxuna nde fama a fa Isirayila kaane mali.

Neyemi yi yinne mato

¹¹ N yi so Yerusalən yi, n yi xi saxan ti na.

¹² Nayi, nxu nun muxuna ndee yi keli kəeñen na, n mi a fala muxe xa n ma Ala bata yi naxan yita n na a n xa a ligə Yerusalən xa. N keden peen nan yi dəxi sofanla fari.

¹³ N yi mini Lanbanna so dəen na kəeñen tagini siga Sube Magaxuxi Tigin nun Neye dəen binna ra, n yi lu Yerusalən taan nabilinna yinne matoe. N yi taan yinna to kalaxi, a yire wuyaxi yi biraxi, təen bata yi dəeñe gan nun.

¹⁴ N yi dangu Tigin so dəen nun mangana ige ramaraden dəxən, koni n ma soon mi a dangude sətə.

¹⁵ N yi te xuden xən kəeñen na, n siga taan yinne matoe Kedirən lanbanna binni. Na xanbi ra, n mən yi so Lanbanna so dəen na, n xətə na kii nin.

¹⁶ Taan kuntigine mi yi a kolon n yi sigaxi dənaxan yi e nun n yi naxan ligama. Han na waxatini, n munma yi sese fala Yahudiyane nun

saraxaraline nun taa kanne nun kuntigine nun tide kan gbeteye xa.

¹⁷ Nayi, n yi a fala e xa, n naxa, “E bata a to en tɔrɔn naxan yi iki! Yerusalen bata kala, tεen bata a so dεene gan! E fa, en fa Yerusalen taan nabilinna yinne ti. Nayi, en mi fa yagima sɔnɔn.”

¹⁸ N yi a yeba e xa Ala n mali kii naxan yi, e nun mangan falan naxan ti n xa. E yi a fala, e naxa, “En siga, en sa taan ti!” Nayi, e yi e bode sεnbε so na wali fajina fe yi.

¹⁹ Horoni kaan Sanbalata nun Amonin Tobiya a kuntigin nun Arabun Gesen to na mε, e yi nxu magele, e yi nxu rajaxu. E yi a fala, e naxa, “E nanse ligama ito ra? E murutεma mangan nan xili ma ba?”

²⁰ N yi e yabi, n naxa, “Ala nɔɔn fima nεn nxu ma, Ala Naxan Kore. Nxu tan, a walikεne, nxu kelima nεn, nxu yi a ti. Koni ε tan, ε mi kεε sɔtɔn taani ito yi, ε mi sariya sε be, ε fe mi fa rabirama muxe ma Yerusalen taani!”

3

Yerusalen yinne yitɔnna

¹ Saraxarali kuntigina Eliyasibi nun a ngax-akeden saraxaraline yi keli walideni. E mɔn yi Yεxεεne So Dεni tɔn. E yi a rasarijan, e yi a dεene ti a ma. E yi taan yinna ti siga han sangansoon naxan yi xili Kεmε, e yi na rasarijan. E mɔn yi taan yinna ti siga han Xananεli Sanganson.

² Yeriko kaane fan yi walima mεnna dεxɔn, e nun Sakuru, Yimiri a dii xεmεna.

3 Sena kaane yi taan so dəni tən dənaxan xili Yexə
So Dəna. E də wudine ti, e dəeñe sa e ma e nun e
balan wurene.

4 Yuriyaa dii xəmən Meremoti fan yi walima
na yiren dəxən, Hakəsi mamandenna. Bereki a
dii xəmən Mesulan fan yi walima na yiren dəxən
Mesesabele mamandenna, e nun Banahaa dii
xəmən Sadəki.

5 Tekowa taan muxune fan yi walima na dəxən
ma. Anu, taan muxu gbeene tondi walə nən walikə
kuntigine yamarin bun.

6 Yoyadaa dii xəmən Paseya nun Besodiyaa dii
xəmən Mesulan yi Də Fonni tən. E yi a dəen wudine
ti, e yi a balan wurene sa.

7 Gabayon kaan Melatiya fan yi yinna yirena
nde yitənma na dəxən ma, e nun Meronoti kaan
Yadon nun Gabayon kaa gbətəye nun Misipa
kaane. E birin yi walima yamana kanna nan bun
Efirati baan sogegododen binni.

8 Xarahaa dii xəmən Yusiyəli fan yi yinna yirena
nde yitənma na dəxən e nun Xananiya, latikənən
nafalana nde.

E yi siga walə han Yerusalən yinna yigbo yirena.

9 Xuru a dii xəmən Refaya fan yi yirena nde
yitənma na dəxən, Yerusalən bəxən fəxə kedenna
yirena nde kuntigina.

10 Xarumafaa dii xəmən Yədaya fan yi walima a
banxin yetagi, Xasabaneyaa dii xəmən Xatusi fan
yi yinna yirena nde yitənma na dəxən.

11 Xarimi a dii xəmən Malakiya nun Paxata-
Moyabaa dii xəmən Xasubu fan yi walima yire
gbətəye yi siga han sangansoon naxan xili Buru
Gandena.

¹² Haloxesi a dii xemən Salun nun a dii temene fan yi yinna yirena nde yitənma na dəxən, Yerusalen bəxən fəxə kedenna yirena nde kuntigina.

¹³ Xanun nun Sanowa kaane yi Lanbanna So Deni tən. E yi a dəen wudine ti, e yi a balan wurene sa. E mən yi nəngənna ye wuli keden fan yitən taan yinni, siga han Xuruse Nəjə Dəna.

¹⁴ Rekabu a dii xemən Malakiya, Beti-Hakeremi kuntigin yi Xuruse Nəjə Dəni tən. A yi a dəen wudine ti, a yi a balan wurene sa.

¹⁵ Kola-Xose a dii xemən Salun, Misipa kuntigin yi Tigi Deni tən, a yi a ti, a yi a xunna soon so a xunna, a yi a dəen wudine ti, a yi a balan wurene sa. A mən yi taan yinni tən Selaxa ige ramaraden dəxən, dənaxan mangana nakən fəma, siga han tedene, dənaxan sigama Dawudaa Taani.

¹⁶ Dənxən na, Asabuku a dii xemən Neyemi, Beti-Suru fəxə kedenna kanna yi siga yinni tənjə Dawudaa gaburun binni siga han ige malanden binna, siga han mangana sofane banxina.

¹⁷ A xanbi ra, Lewi bənsənna muxune yi walima Bani a dii xemən Rexun bun ma. Hasabi, Keyila fəxə kedenna kuntigin fan yi taan yinni tənma a dingirani.

¹⁸ A ngaxakedenne fan yi walima a xanbi ra, Xenadadaa dii xemən Bawayi, Keyila fəxə kedenna bona kuntigin bun.

¹⁹ Misipa kuntigin Yosuwe a dii xeməna Eseri fan yi yire gbətə yitən, keli yənge so seene malan banxin yətagi, siga han dənaxan xili Songenna.

²⁰ Sabayi a dii xemən Baruku fan yi yire gbətə yitən a xanbi ra, keli Songenna ma siga han

saraxarali kuntigina Eliyasibi a banxin dε ra.

²¹ Yuriyaa dii xεmεn Meremoti, Hakɔsi maman-denna fan yi yire gbεtε yitɔn a xanbi ra, keli Eliyasi-bi a banxin so dεen ma siga han a danna.

²² Saraxaraliin naxanye sa keli Yerusalεn rabilinne yi, ne fan yi walima mεn xanbi ra.

²³ Ne fan xanbi ra, Bunyamin nun Xasubu yi walima mεnni e banxine yεtagi. Ananiyaa dii xεmεn Maaseyaa dii xεmεna Asari fan yi walima mεnni ne xanbi ra a banxin dεxɔn ma.

²⁴ Xenadadaa dii xεmεn Binuwi fan yi yire gbεtε yitɔn na xanbi ra, keli Asari a banxin ma siga han yinna songenna nde.

²⁵ Yusayi a dii xεmεn Palala fan yi walima na yinna songenna yεtagi e nun sanganso kuyen manga banxin yεtagi kantan tiine sansanna dεxɔn. Parosi a dii xεmεn Pεdaya fan yi walima a xanbi ra.

²⁶ Ala Batu Banxin walikεen naxanye yi dɔxi Ofeli geyaan ma, ne fan yi siga yinni tɔnje han sangansoon songenna ma, dεen naxan xili Ige So Dena sogegododen binni.

²⁷ Tekowa kaane fan yi yinna yire gbεtε yitɔn ne xanbi ra, keli sangansoon songenna ma siga han Ofeli yinna.

²⁸ Dεen naxan yi xili Soona, saraxaraline fan yi walima na faxan na e banxine yεtagi.

²⁹ Imeri a dii xεmεn Sadɔki yi walima e xanbi ra a banxin yεtagi. A xanbi ra, Sekani a dii xεmεn Semaya fan yi walima mεnni, naxan yi dεen kan-tanma naxan yi xili Sogeteden So Dena.

³⁰ E xanbi ra, Selemiyaa dii xεmεn Xananiya nun Salafaa dii xεmεn senninden Xanun yi mεnni, ne

fan yi yire gb ε t ε yit ε n yinna ma. Bereki a dii x ε m ε n Mesulan fan yi ne xanbi ra, a banxin y ε tagi.

³¹ A xanbi ra, x ε ma wanla Malakiya fan yi walima m ε nni, siga han Ala Batu Banxin walik ε ne nun yulane banxina Mifikadi d ε en y ε tagi, siga han sangansoon naxan sa yinna songenna ma.

³² X ε ma wanla bonne nun yulane fan yi yinni t ε n keli sangansoon songenna ma siga han Y ε x ε e ε ne So D ε na.

Yaxune yi wa wanla kala feni

³³ Sanbalata to a me a nxu m ε n yinna tima, a yi x ε l ε han! A yi Yahudiyane magele.

³⁴ A yi a fala a ngaxakedenne nun Samari kaa sofane y ε e x ε ri, a naxa, “Yahudiya fangatareni itoe nanse ligama? En tinje e xa na liga ba? E n ε e saraxan b ε ba? E a rajanj ε to ba? E m ε n n ε e g ε m ε maluxunxine ramine ba naxanye b ε nd ε n nun se ganxine bun ma?”

³⁵ Amonina nde Tobiya yi a d ε x ε n ma, na yi a fala, a naxa, “Hali e ti, xa xulumasena nde sigan ti a fari, e g ε m ε yinna birin kalama n ε n!”

³⁶ Nayi, n yi Ala maxandi, n naxa, “Nx ε Ala, i tuli mati nxu ra, amas ε t ε nxu yaxune bata nxu rajnaxu! I marayarabin nax ε t ε e ma, i yi e rasiga konyiyani.

³⁷ I nama dija e hak ε ne ma, e yulubine nama ba i y ε tagi, amas ε t ε e bata yinna ti muxune makonbi.”

³⁸ Nxu yinni t ε n na kii nin han a yiteyaan tagi taan nabilinni. Yamaan yi na wanla suxu e s ε ob ε en na.

4

¹ Koni, Sanbalata nun Tobiya nun Arabune nun Amonine nun Asadodi kaane to a me a Yerusalen rabilinna yinna ti feen sigama yeeen na, e nun a muxune bata yi a yire biraxine yitən fələ, e yi xəlo kati.

² E lan a ma a e birin xa sa Yerusalen yengε, e na kala.

³ Nayi, nxu bata nxə Ala maxandi, nxu yi kantan tiine dəxə kəeən nun yanyin na alogo e xa nxu ratanga e ma.

⁴ Anu, Yuda kaane yi a falama nən, e naxa, “Nxə walikəne sənbən bata jənən, gəmə biraxine maxali daxin mən gbo, nxu mi nəe yinna tiyε.”

⁵ Nxu yaxune yi a falama nən, e naxa, “Yahudiyane mi a kolonjε, e mi a famunjε han en yi so e tagi, en yi e faxa, en yi e wanli kala.”

⁶ Anu, Yahudiyan naxanye yi dəxi nxu yaxune rabilinni, ne fa nən, e fa nxu rakolon na feen ma han dəxəja ma fu, e naxa, “E fa en yengəma nən sa keli yiren birin yi.”

⁷ Nanara, n yi muxuna ndee dəxə yinna xanbirane yi dənaxanye so jaxun, n yi yamanan muxune dəxə bənsən yeeen ma, e silanfanne nun tanbane nun xanle ra e yii.*

⁸ N to e ti kiin mato, n yi falan ti taan fonne nun kitisane xa e nun yamaan naxan birin yi na, n naxa, “Ə nama gaxu en yaxune yee ra. A xa rabira ə ma fa fala Marigin sənbən gbo, a magaxu. Ə yengən so ə ngaxakedenne nun ə dii xəməne nun ə dii teməne nun ə jaxanle nun ə dəxədene xa.”

---

* **4:7: Silanfanna:** Sofane yengəso degemana.

9 Nxu yaxune yi a mε fa fala nxu bata rakolon, a Ala bata e fe nataxin kala. Nxu birin yi xεtε yinni, birin yi sa a wanla dε suxu.

10 Keli na ləxən ma, n ma walikεne fəxə kedenna nan yi fa walima, fəxə kedenna yi tanbane nun yε masansan wure lefane nun silanfanne nun xanle suxu e yii, e yi e tagi xidi. Kuntigine yi Yuda kaane birin makantanma,

11 naxanye yi yinna tima. Naxanye yi goronne maxalima hanma, e yi goronne kui sa, ne yi walima e yii kedenne nan na, e yi yεngε so seen suxu e yii kedenna ra.

12 Naxanye yi a tima, ne birin ma silanfanne yi xidixi e tagi nεn, e yi walima na kii nin. Xεmεn naxan yi xətaan fema, na yi biraxi n fəxə ra.

13 N yi a fala fonne nun kitisane nun yamaan dənxən xa, n naxa, “Wanla gbo, wulani kuya, en bata xuya ayi yinna xuntagi, en bata masiga en bode ra.

14 Ε nεma dεdε, xa ε xətaan fe xuiin mε, ε malan nxu fema. En ma Ala yεngεn soma nεn en xa.”

15 Nxu siga wanla ma na kii nin, tanban suxi yamaan fəxə kedenna yii keli subaxan ma han sarene yi mini kore.

16 Na waxatini, n mən yi a fala yamaan xa, n naxa, “Xεmεne birin xa xi Yerusalən yi e nun a walikεna, en kantanna ti kəεn na, en yi wali yanyin na.”

17 Nxu mi yi nxə dugine bama mumε, n tan ba, ngaxakedenne ba, n ma walikεne ba, muxun naxanye yi n kantanma ba, birin ma yεngε so seen nun a min igen nan tun yi suxi a yii.

5*Neyemi yi yiigelitɔne mali*

¹ Lɔxɔna nde, yamanan xemena ndee nun e naxanle yi e mawuga e ngaxakeden Yahudiyane fari,

² ndee naxa, “Nxu nun nxɔ dii xemene nun nxɔ dii temene wuya. Nxu wama nɛn nxu xa balon sɔtɔ alogo nxu xa nxu dɛge, nxu lu nxu nii ra.”

³ Ndee fan yi a fala, e naxa, “Nxu bata nxɔ xεεne nun nxɔ manpa binle* nun nxɔ banxine dɔxɔ tolimani alogo nxu xa balon sɔtɔ fitina kameni.”

⁴ Gbɛtɛye fan naxa, “Nxu bata gbetin tongo donla ra nxɔ xεεne nun nxɔ manpa binle xun yi, alogo nxu xa mudun fi naxan lan a so mangan yii.

⁵ Anu, nxu nun nxu ngaxakedenne birin keden, nxɔ dii xemene luxi nɛn alo e gbeene, koni a mato nxu nxɔ dii xemene nun nxɔ dii temene matima konyine ra, nxɔ dii teme wuyaxiye bata findi konyine ra, nafulu mi nxu yii, nxɔ xεεne nun nxɔ manpa binle mɔn bata findi muxu gbtɛye gbeen na.”

⁶ N to e mawuga xuiin mɛ, n yi xɔlɔ han!

⁷ N yi a ragidi n xa taan muxu gbeene nun kitisane maxadi, n yi a fala e xa, n naxa, “ɛ tɔnɔn fenma ε ngaxakedenne ra nanfera!” N yi malan gbeen maxili e fe ra.

⁸ N mɔn yi a fala e xa, n naxa, “En bata en ngaxakeden Yahudiyane xun ba, naxanye yi saraxi siya gbɛtene xɔn konyine ra. Iki, ε tan yetεen nan fa ε ngaxakeden Yahudiyane matima e Yahudiya

* **5:3:** Wudi binla nde na yi, mɛn kaane naxanye sima, e yi naxanye bogi yitɔnma alo manpana e gbee kiini.

bodene ma.” E mi fala sətə e naxan tiyε, e yi e dundu.

⁹ N mən yi a fala, n naxa, “Ε naxan ligama, na mi fan. Ε mi nœ̄ sigan tiyε Ala yε̄ ra yi gaxuni ba, alogo siya gbeteye nama en nayelefū, en yaxune?

¹⁰ N tan fan nun ngaxakedenne nun n ma waliķeñe, nxu fan muxune doli nə̄n gbetin nun donseni. Nayi, e lanma e xa naxan naxetε, en nama na maxili.

¹¹ Ε sa e xε̄ne raxetε e ma to yε̄tεni, e nun e manpa binle nun e oliwi binle nun e banxine. Ε nama tə̄nə̄ maxili e ra gbetin nun murutun nun minseen nun turen fari.”

¹² E yi yabin ti, e naxa, “Nxu e raxetεma e ma nə̄n, nxu mi fa sese maxə̄dinma e ma, i naxan falaxi nxu na liga.”

Nayi, n yi saraxaraline xili, alogo e xa e kələ̄ e yε̄xɔri.

¹³ Na xanbi ra, n yi n ma doma gbeen lenbeni maxa, n yi a fala, n naxa, “Ala xa muxune birin yimaxa na kiini naxanye na e fala xuiin kala, a yi e bə̄nə̄ e denbayane nun e seene yi, alogo e yiigenla xa lu!” Yamaan birin yi Alatala tantun, e yi sə̄nxɔ, e naxa, “Ala xa na liga, amina!” Də̄nxə̄n na, yamaan yi a falan suxu.

¹⁴ Xabu n də̄xɔ lə̄xɔni yamana kanna ra Yahudiyane xun na Yuda yamanani, xabu Manga Arataserekə̄si a mangayaan jeē mə̄xə̄jedena han jeē tonge saxan e nun firindena, n tan nun ngaxakedenne nxu mi sese ba mudun na naxan soma yamana kanna yii.

¹⁵ Yamana kanna naxanye dangu n tan yε̄ ra, ne yi donseene nun manpane rasuxuma nə̄n yamaan

na e nun gbeti gbanan tongue naanin. Hali yamana kanne xɔyine yi yamaan tɔrɔma. Koni, n tan to yi gaxuxi Ala yεε ra, n mi na sifan liga.

¹⁶ Koni, n tan yεtεen wali nεn taan yinna tideni, n mi xεε yo sara n yεtε xa, anu n ma walikεne birin yi yinna tiin fari.

¹⁷ Anu, muxu kεmε tongue suulun nan yi e degema n konni Yahudiyane nun kuntigine yε, ba muxune ra naxanye yi fama sa keli yamanan nabilinna siya gbεtεne yε.

¹⁸ Ningé keden nun yεxεe yεbaxi sennin nan yi faxama n xa lɔxɔ yo lɔxɔ e nun tɔxεna ndee. Xi fu yo xi fu, manpa fají gbegbe yi rafalama n xa nεn. Koni, hali na, n mi mudun maxili n tan yamana kanna xa, bayo wanla yi xədəxɔ yamaan ma.

¹⁹ N ma Ala, n ma fe xa rabira i ma, i fan n na bayo n bata wali fajin ke yamaan xa.

6

Yaxune mən yi fa e xili ma

¹ Sanbalata nun Tobiya nun Arabun Gesen nun nxu yaxun bonne yi a mε a n mən bata taan yinna ti, a dεdε mi fa kalaxi. Na waxatini, n munma yi dεεne ti singen.

² Sanbalata nun Gesen yi xεrane rafa a faladeni n xa, e naxa, “Fa en fa en bode to Kefirimi yi Ono lanbanni.” E bata yi a ragidi a e xa fe naxin liga n na.

³ Koni, n yi e yabi, n naxa, “Wanla n yii han! N mi nɔε sigε. Nanfera wanla xa rati be, n siga ε fεma?”

⁴ E na xεraan nafa n ma dəxɔŋa ma naanin, n fan yi e yabi na kii kedenni.

5 Sanbalata mɔn yi a walikɛen nasiga na fala kedenna ra a suulundeni, kɛdi rabixin yi suxi naxan yi.

6 Ito nan yi sɛbexi a kui, a naxa, “Siya gbɛtene ito nan falama, anu Gesen fan a falama, a nɔndin na a ra, e naxa a i tan nun i ngaxakeden Yahudiyane waxi murute feni. I taan yinna tima na nan ma. A luxi alo i waxi findi feni Yahudiyane mangan nan na.

7 I yɛtɛen bata nabine dɔxɔ alogo e xa i ya fe fala Yerusalen yi fa fala a i bata findi mangan na Yuda yi. Perise mangan mi buma na mɛdeni. Nayi, fa en fa batu.”

8 N yi a yabi, n naxa, “Muxe mi na falane tima. Nɔndi mi i ya falane ra! I tan nan tun ne mirixi, i yi e fala!”

9 Na muxune birin yi wama nxu ragaxu feen nin, e naxa, “E sɛnbɛn ɲanma nɛn, e mi wanla rajanma.” Koni, n yi Ala maxandi, n naxa, “Ala, iki, n sɛnbɛ so.”

10 N yi siga Delayaa dii xɛmɛn Semaya konni, Mehetabeli mamandenna, bayo a mi yi nɔe fe n konni. A yi a fala n xa, a naxa, “En birin xa siga Yire Sarjanxini Ala Batu Banxin kui, en sa a dɛɛne balan en xun ma, amasɔtɔ i yaxune fama nɛn i xili ma, e fama kɔɛen nan na i faxadeni.”

11 N yi a yabi, n naxa, “Na muxu mi n tan na naxan a gima! N tan muxu sifan nɔe soe Ala Batu Banxini ba, n lu n nii ra? N mi soma Ala Batu Banxini n luxundeni!”

12 N yi a kolon fa fala a mi yi Alaa falan xan nalima n ma. Koni, a yi na falama n xa nɛn, amasɔtɔ Sanbalata nun Tobiya bata yi a saranna

fi alogo a xa fa falan ti n xa na kiini.

¹³ A na ligə nən alogo n xa gaxu a yee ra, n yi a maxadi xuiin suxu, n yi yulubin tongo. Nayi, e yi nœ n xili kale nən, n yi yagi.

¹⁴ N ma Ala, Tobiya nun Sanbalata naxan ligama n na, na xa rabira i ma, e nun nabi naxanla Nowadi nun nabiin bonna naxanye kata n magaxudeni.

¹⁵ Taan yinna yi rajan Elulu kiken xi məxəjən nun suulunde ləxəni, xi tonge suulun e nun firinna bun.

¹⁶ Nxu yaxune to a mε, e nun siyaan naxanye birin yi nxu rabilinxı, ne yi gaxu, e yi yagi e to a to a wanla bata yi rajan alo nxo Ala sagoon kii naxan yi.

¹⁷ Na waxatine yi, Yuda muxu gbeene yi bataxine səbəma Tobiya ma waxatin birin, Tobiya fan yi e yabima.

¹⁸ Yuda kaan wuyaxi bata yi e kələ a xa, amasətə Sekani bitanna nan yi a ra, Araa dii xəməna, e nun a dii xəmən Yehoxanan bata yi Mesulan ma dii təmən tongo, Bereki a dii xəməna.

¹⁹ E yetəen yi a xili fajin fala n yee xəri, e yi n ma falane rali a ma. Tobiya fan yi kedine rasigama alogo a xa n magaxu.

7

Yerusalen makantan fena

¹ Taan yinna to yelin tiyε, n yi a deene ti a ma, kantan tiine nun bəti baane nun Lewi bənsənna muxune yi ti e wanle ra.

² N yi Yerusalen kuntigyaan taxu ngaxake-denna Xanani ra e nun Xananiya, Yerusalen yire makantanxin kuntigina. Lannaya muxu gbeen

nan yi Xananiya ra, e nun Ala yεεragaxu muxuna
dangu bonne ra.

³ N yi a fala e xa, n naxa, “Yerusalen dεeñe mi rabima fɔ sogen na te, a mɔn balanma nεn wurene ra ninbanna ra benun kantan tiine xa siga. Yerusalen kaane yi ti kantan tideni, ndee yi siga taan kantan tidene yi, bonne yi lu e konne kantanjε.”

⁴ Taan yi gbo, koni yamaan mi yi wuya, banxine fan munma yi jɔxɔ yiti singen.

⁵ N ma Ala yi a sa n bɔñeni a n xa fonne malan e nun kitisane nun yamaan birin alogo n xa muxune yate. N yi bɔnsɔn kedina nde to, muxun naxanye singe xεtε sa keli konyiyani, n yi ito to sεbεxi na ma:

Esirasi 2.1-70

⁶ Babilɔn mangan Nebukadanesari siga muxun naxanye ra konyiyani, ne wuyaxi yi xεtε Yerusalen nun Yuda yi, birin yi siga a taa yi.

⁷ E yi xεtε e nun Sorobabeli nun Yosuwe nun Neyemi nun Asari nun Raamiya nun Naxamani nun Marodoke nun Bilisan nun Misipereti nun Bigiwayi nun Nexun e nun Banaha.

Isirayila yamaan xεmεne yaten ni i ra:

⁸ Parosi xabilani, muxu wuli firin muxu kεmε muxu tonge solofera e nun firin.

⁹ Sefati xabilani, muxu kεmε saxan muxu tonge solofera muxu firin.

¹⁰ Ara xabilani, muxu kεmε sennin muxu tonge suulun e nun firin.

¹¹ Paxata-Moyaba xabilani, Yosuwe nun Yowaba yixεtεne yε, muxu wuli firin kεmε solomasεxε muxu fu nun solomasεxε.

¹² Elan xabilani, muxu wuli keden muxu k_εm_ε firin muxu tonge suulun e nun naanin.

¹³ Satu xabilani, muxu k_εm_ε solomas_εx_ε muxu tonge naanin e nun suulun.

¹⁴ Sakayi xabilani, muxu k_εm_ε solofera muxu tonge sennin.

¹⁵ Binuwi xabilani, muxu k_εm_ε sennin muxu tonge naanin e nun solomas_εx_ε.

¹⁶ Bebayi xabilani, muxu k_εm_ε sennin muxu m_αχ_εŋen nun solomas_εx_ε.

¹⁷ Asagada xabilani, muxu wuli firin muxu k_εm_ε saxan muxu m_αχ_εŋen nun firin.

¹⁸ Adonikami xabilani, muxu k_εm_ε sennin muxu tonge sennin e nun solofera.

¹⁹ Bigiwayi xabilani, muxu wuli firin muxu tonge sennin e nun solofera.

²⁰ Adin xabilani, muxu k_εm_ε sennin muxu tonge suulun e nun suulun.

²¹ Ateri xabilani, Xesekiya yix_εtene y_ε, muxu tonge solomanaanin muxu solomas_εx_ε.

²² Xasun xabilani, muxu k_εm_ε saxan muxu m_αχ_εŋen nun solomas_εx_ε.

²³ Besayi xabilani, muxu k_εm_ε saxan muxu m_αχ_εŋen nun naanin.

²⁴ Xarifi xabilani, muxu k_εm_ε muxu fu nun firin.

²⁵ Gabayon kaane y_ε, muxu tonge solomanaanin muxu suulun.

²⁶ Betelemi kaane nun Netofa kaane y_ε, muxu k_εm_ε muxu tonge solomas_εx_ε muxu solomas_εx_ε.

²⁷ Anatati kaane y_ε, muxu k_εm_ε muxu m_αχ_εŋen nun solomas_εx_ε.

²⁸ Beti-Asamaweti kaane y_ε, muxu tonge naanin muxu firin.

²⁹ Kiriyati-Yeyarin kaane nun Kefira kaane nun Beroti kaane y_{ε} , muxu k ε m ε solofera muxu tonge naanin muxu saxan.

³⁰ Rama kaane nun Geba kaane y_{ε} , muxu k ε m ε sennin muxu m $\ddot{a}$ x $\dot{a}$ j ε n nun keden.

³¹ Mikimasi kaane y_{ε} , muxu k ε m ε muxu m $\ddot{a}$ x $\dot{a}$ j ε n nun firin.

³² Beteli kaane nun Ayi kaane y_{ε} , muxu k ε m ε muxu m $\ddot{a}$ x $\dot{a}$ j ε n nun saxan.

³³ Nebo bona muxune y_{ε} , muxu tonge suulun muxu firin.

³⁴ Elan bonne xabilan muxune y_{ε} , muxu wuli keden muxu k ε m ε firin muxu tonge suulun e nun naanin.

³⁵ Xarimi xabilani, muxu k ε m ε saxan muxu m $\ddot{a}$ x $\dot{a}$ j ε .

³⁶ Yeriko kaane y_{ε} , muxu k ε m ε saxan muxu tonge naanin e nun suulun.

³⁷ Lodi kaane nun Xadidi kaane nun Ono kaane y_{ε} , muxu k ε m ε solofera muxu m $\ddot{a}$ x $\dot{a}$ j ε n nun keden.

³⁸ Sena kaane y_{ε} , muxu wuli saxan muxu k ε m ε solomanaanin muxu tonge saxan.

³⁹ Saraxaraline y_{ε} :

Y $\ddot{a}$ daya xabilani Yosuwe a denbayani, muxu k ε m ε solomanaanin muxu tonge solofera muxu saxan.

⁴⁰ Imeri xabilani, muxu wuli keden muxu tonge suulun muxu firin.

⁴¹ Pasaxuri xabilani, muxu wuli keden muxu k ε m ε firin muxu tonge naanin e nun solofera.

⁴² Xarimi xabilani, muxu wuli keden muxu fu nun solofera.

⁴³ Lewi b $\ddot{a}$ ns $\dot{a}$ nna muxune y_{ε} :

Yosuwe xabilani, Kadamile nun Hodawi
yixetene ye, muxu tonge solofer e nun naanin.

⁴⁴ Beti baane:

Asafi xabilani, muxu kem e muxu tonge naanin
e nun solomasex e.

⁴⁵ Kantan muxune:

Salun nun Ateri nun Talamon nun Akubu nun
Xatita nun Sobayi yixetene ye, muxu kem e muxu
tonge saxan e nun solomasex e.

⁴⁶ Ala Batu Banxin walikene:

E benbane nan itoe ra: Sixa nun Xasufa nun
Tabayoti nun

⁴⁷ Kerosi nun Siya nun Padon nun

⁴⁸ Lebana nun Xagaba nun Salamayi nun

⁴⁹ Xanan nun Gideli nun Gaxara nun

⁵⁰ Reyaya nun Resin nun Nekoda nun

⁵¹ Gasami nun Yusa nun Paseya nun

⁵² Besayi nun Meyunin nun Nefusin nun

⁵³ Bakabuku nun Xakufa nun Xaraxuru nun

⁵⁴ Basaliti nun Mexida nun Xarasa nun

⁵⁵ Barakosi nun Sisera nun Tama nun

⁵⁶ Nesixa e nun Xatifa.

⁵⁷ Sulemani a walikene yixetene ye: Sotayi nun
Sofereti nun Perida nun

⁵⁸ Yaala nun Darakon nun Gideli nun

⁵⁹ Sefati nun Xatili nun Pokereti-Hasebayin nun
Amon.

⁶⁰ Ala Batu Banxin walikene birin malanxina
e nun Sulemani a walikene: muxu kem e saxan
muxu tonge solomanaanin muxu firin.

⁶¹ Muxuni itoe nan keli Tela-Mela nun Tela-
Harasa nun Kerubu-Adan nun Imeri taane yi, koni
ne mi e xabilane kolon naxan a yit fa fala Isirayila
kaan nan e ra:

⁶² Delaya nun Tobiya nun Nekoda yixetene ye,
muxu kem e sennin muxu tonge naanin e nun firin.

⁶³ Saraxaralina ndee yi na: Xobaya nun Hakəsi nun Barasilayi yixətəne. Barasilayi bata Galadi kaan Barasilayi a dii təmən dəxə, na nan xili te a xun ma.

⁶⁴ E yi kata e xabilane fendeni bənsən kədine kui, koni e mi e to. E yi e ba saraxarali wanla ra.

⁶⁵ Yamana kanna yi yamarin fi a muxu yo nama se sarijanxine don e ye han saraxaralina nde yi sətə naxan masənsən ti seene rawale, Yurima nun Tumin.*

⁶⁶ Yamaan birin malanxina, muxu wuli tonge naanin muxu wuli firin muxu kəmə saxan muxu tonge sennin.

⁶⁷ E walike xəməne nun e walike naxanle mi yi ne ye, ne muxu wuli solofera muxu kəmə saxan tonge saxan e nun solofera nan yi a ra. Bəti ba xəmən nun a naxanle, muxu kəmə firin tonge naanin e nun suulun yi e ye.

⁶⁸ Nəgəmən kəmə naanin tonge saxan e nun suulun, sofanla wuli sennin kəmə solofera e nun məxəjə fan yi na.

⁶⁹ Denbaya xun wuyaxi seene fi nən wanla fe yi. Yamana kanna yi xəmaan kilo solomasəxə e nun a tagi nun igelengen tonge suulun e nun saraxarali domaan kəmə suulun tonge saxan fi wanla fe yi.

⁷⁰ Denbaya xunne yi xəmaan kilo kəmə kilo tonge solofera nun gbeti fixən kilo wuli keden kilo kəmə ba.

⁷¹ Isirayila yamaan muxu dənxəne yi xəmaan kilo kəmə tonge solofera nun gbeti fixən kilo wuli

* ^{7:65:} **Yurima nun Tumin** masənsən ti seene fe səbəxi Xərçyaan 28.30 kui. Saraxaraline yi masənsənna tima ne nan na alogo e xa Ala sagoon kolon.

keden ba e nun saraxarali domaan tonge sennin e nun soloferere.

⁷² Saraxaraline nun Lewi bɔnsɔnna muxune nun kantan tiine nun b̄eti baane nun Ala Batu Banxin walikene nun Isirayila yamaan birin yi dɔxɔ e taane yi.

Esirasi yi sariyan xaran yamani

Neeñ kike soloferedena a liye, Isirayila kaane birin bata yi dɔxɔ e taane yi.

8

¹ Yamaan birin yi e malan yama malanden Ige Dεen na alo muxu kedenna. E yi a fala s̄ebeli tiina Esirasi xa a xa fa Musaa sariya k̄edin na, Alatala sariyan naxan yamari Isirayila kaane ma.

² Saraxaralina Esirasi yi fa sariya k̄edin na yamaan birin ȳetagi, x̄emēn nun jaxanla, naxanye birin yi n̄oe falan famunj̄e e naxan mema. Kike solofereden xi singen nan yi a ra.

³ Keli x̄ot̄nni han yanyi tagini, Esirasi na sariya k̄edin xaranma yamaan ȳetagi Ige Dεen na, x̄emēne nun jaxanle nun naxanye birin yi a famuma. Yamaan birin yi tuli matixi sariya k̄edin xaran xuiin na.

⁴ S̄ebeli tiina Esirasi yi tixi wudi gbingbinna nan fari, naxan yi rafalaxi na feen ma. Matitiya nun Sema nun Anaya nun Yuriya nun Xiliki nun Maaseya yi tixi a f̄ema a yiifanna ma. P̄edayna nun Mikayeli nun Malakiya nun Xasun nun Xasabadana nun Sakari nun Mesulan tixi a k̄omenna ma.

⁵ Esirasi yi kedin nabi yamaan birin yetagi, a tixi e birin xun ma, a to kedin nabi, yamaan birin yi keli.

⁶ Esirasi yi Alatala tantun, Ala naxan gbo, yamaan yi lu e yiine yite kore, e yi a yabi, e naxa, “Amina! Amina!” Nayi, e birin yi e xinbi sin, e yetagine yi lan boxon ma, e yi Alatala batu.

⁷ Lewi bonsonna muxune, Yosuwe nun Bani nun Serebi nun Yamin nun Akubu nun Sabetayi nun Hodiya nun Maaseya nun Kelita nun Asari nun Yosabadi nun Xanan nun PeLAYA, ne yi lu yamaan tixin xaranje sariyan ma.

⁸ Ne yi lu Alaa sariya kedin xaranje yamaan xa, e lu a yebé e xa alogo e birin xa nɔ a famunje.

⁹ Nayi, yamana kanna Neyemi nun Esirasi naxan yi saraxaraliyaan nun sebeli tiini, e nun Lewi bonsonna muxun naxanye yi yamaan xaranma, ne yi a fala yamaan xa, e naxa, “Ləxɔni ito bata rasarijan Alatala xa, ε Ala. Ε nama lu sunuxi, ε lu wuge.” Bayo yamaan birin yi wugama nɛn, e nɛma yi sariya kedin xaran xuiin namɛma.

¹⁰ Neyemi yi a fala e xa, a naxa, “Ε sa donse fajin don, ε yi minse fajin min, ε siga ndee ra muxune xa se mi naxanye yii, amasɔtɔ to lɔxɔn bata findi lɔxɔ sarijanxin na en Marigin xa. Ε nama ε yete rasunu, bayo Alatalaa sewan nan findixi ε senben na.”

¹¹ Lewi bonsonna muxune yi yamaan birin masabari, e naxa, “Ε sabari, amasɔtɔ to lɔxɔn sarijan, ε nama ε yete rasunu!”

¹² Yamaan birin yi siga e degeden nun e minden. Se mi yi naxanye yii, e yi ndee so ne yii. E lu

sewa gbeeni, bayo e bata yi falane famu naxanye yeba e xa.

Bubu Kui Sanla

¹³ Na xətən bode, Isirayila denbaya xunne nun saraxaraline nun Lewine birin yi e malan səbeli tiina Esirasi fəma alogo e xa sariya falane ramə.

¹⁴ Alatala sariya kədin naxan so Musa yii, a yi səbəxi na kui fa fala, Isirayila kaane yi lanma e lu bubune kui Bubu Kui Sanla waxatini jəen kike solofereden na.

¹⁵ E lan e yi na rali birin ma e taane yi e nun Yerusalən yi, e naxa, “Ə mini geya yireni, ə fa Oliwi bili yii taa kui xiine nun burunna xiine nun miriti bili yiine nun tugu yiine nun wudi yii jingixine ra alogo ə xa fa Bubu Kui Sanla raba alo a səbəxi kii naxan yi.”*

¹⁶ Nayi, Isirayila yamaan yi mini, e siga jəxənde fəndeni, alogo e xa fa Bubu Kui Sanla raba e banxine də ra hanma e sansanne kui, hanma Ala Batu Banxin sansanne kui, e nun yama malandene yi Ige Dəen nun Efirami Dəen na.

¹⁷ Muxun naxanye birin yi malanxi na, naxanye yi faxi sa keli konyiyani, ne birin yi bubune ti, e dəxə e bubune yi. Keli Nunu a dii xəmən Yosuwe a waxatin ma han na waxatini, Isirayila kaane munma yi na fe sifan liga singen, sewa gbeen yi lu e tagi.

¹⁸ E lu Alaa sariya kədin xaranjə ləxə yo ləxə keli xi singen ma han ləxə dənxəna. E yi sanla raba xi solofer, yamaan yi e malan xi solomasəxədeni, alo sariyana a falaxi kii naxan yi.

---

* **8:15: Bubu Kui Sanla** fe səbəxi Saraxaraline 23.33-38 kui.

9

E yi e ti e yulubin na

¹ Kiken xi məxənede ləxəni, Isirayila kaane yi e malan, e sun, e kasa bənbəli dugine ragodo e ma, e burunburunna sa e xunne yi sunu taxamasenne ra.

² Naxanye yi findixi Isirayila kaane ra, ne yi e masiga xənəne ra, e yi e ti e yulubine ra e nun e benbane gbeene.

³ E to keli, e ti, e yi Alatala, e Alaa sariya kədin xaran waxati xunkuye. Yanyin na, e yi e xinbi sin Alatala yetagi, e Ala, e mən yi e ti e yulubine ra han waxati xunkuye.

⁴ Lewi bənsənna muxuna ndee yi keli, e te gbing-binna fari, Yosuwe nun Bani nun Kadamile nun Səbaniha nun Bunni nun Serebi nun Bani nun Kenani. Ne yi e xuini te Alatala ma, e Ala.

⁵ Lewi bənsənna muxune, Yosuwe nun Kadamile nun Bani nun Xasabaneya nun Serebi nun Hodiya nun Səbaniha nun Petaxi yi a fala, e naxa, “E keli, en Alatala, en ma Ala tantun habadan han habadan!”

E yi Ala maxandi, e naxa,
“Nxu i xili binyen tantunma,
tantunna naxan dangu binyen nun tantunna
birin na!”

⁶ I tan nan keden pe Alatala ra,
i tan naxan ariyanna nun kore xənna nun sarene
birin daxi,
i bəxə xənna nun a yi seene birin da,
e nun baane nun e yi seene birin.
I yi niin bira niimaseene birin yi,
malekane birin e xinbi sinma i tan nan bun.
⁷ I tan Marigma Alatala,

i tan nan Iburama sugandi,
 i yi a ramini Yuru taani Babilən yamanani,
 i yi a xili sa, Iburahima.

⁸ I yi a to a dənkələyaxi i ma a bəŋəni,
 i yi layirin xidi ε tagi
 a i xa Kanan kaane nun Xitine nun Amorine
 nun Perisine nun Yebusune
 nun Girigasane yamanan so a bənsənna yii.
 I de xuiin nakamali nən bayo i tinxin.”

⁹ “I nxu benbane naxankatan to nən Misiran yi,
 i yi e gbelegbele xuiin me Gbala Baan de.

¹⁰ I yi taxamasenne nun kabanako feene yita Fira-
 wona
 nun a walikəne nun a yamanan muxune birin na.
 Amasətə i a kolon
 e nxu benbane suxu kii naxan yi wasoni.
 I yi xinla sətə naxan gbo han to.

¹¹ I yi baa igeni taxun e yee ra,
 e yi baani gidi a yixaren na,
 koni i tilin igen nadin nən
 e sagatan muxune xun ma
 alo gəməna igen xənna ma.

¹² I yi kundaan ti e yee ra yanyin na,
 i yi te dəgen ti e yee ra kəeən na
 naxan yi kirani yalanma e yee ra.

¹³ I godo nən keli kore,
 i falan ti e xa Sinayi geyaan fari.
 I yi i gelene fala e xa naxanye tinxin,
 e nun nəndin sariyan nun tənne
 nun yamarin naxanye fan.

¹⁴ Fata i ya walikəen Musa ra,
 i yi i ya Matabu Ləxə sarijanxin nun
 i ya yamarine nun sariyane nun tənne yita e ra.

15 Kamən to e suxu,
 i yi donseen nagodo e ma keli kore.
 Min xənla to e suxu,
 i yi igen namini fanyeni,
 i yi a fala e xa a e xa so yamanani
 i kələ naxan so fe ra e benbane yii.

16 Koni nxu benbane murutə nən wasoni,
 e mi i ya yamarine suxu.

17 E mi tin e suxε,
 e ninan i ya kabanako feene xən
 i naxanye liga e xa,
 e yi e bəjəni xədəxə e murutəni,
 e yi a nata
 a e xa yεerati gbətε sugandi,
 e xεtε e konyiyani Misiran yi.*
 Koni i tan mi i mε e ra.
 Ala nan i tan na
 naxan muxune mafeluma e yulubine ra.
 I dija, i kininkinin,
 i mi xələn xulen,
 i ya hinanna gbo.

18 E yi jinge di sawura wure dixin nafala e yεtε xa,
 e naxa, ‘En ma Ala nan ito ra,
 naxan en naminixi Misiran yi.’
 E yi fala naxine ti i ma.

19 Koni i ya kininkinin gbeeni,
 i mi e rabəjən tonbonni.
 Kundaan lu nən e yεe ra kiraan xən yanyin na,
 tε dəgen yi lu e yεe ra kəeən na.
20 I yi i ya Nii fajin naso e yi
 alogo a xa e xaran,

---

* **9:17:** Yatene 14.4

i yi i ya Manna donseen[†] so e yii,
 e nun igena,
 min xənla to e suxu.

²¹ I yi i yengi dəxə e xən ma
 tonbonni jnεe tonge naanin,
 sese mi dasa e ma,
 e dugine mi kala,
 e sanne mi kusin.

²² I yamanane nun siyane so nən e yii,
 i yi e rabilinna yamanane birin sa e sagoni.
 E yi Xəsibən mangan Sixən ma yamanan tongo e
 gbeen na,

e nun Ogo a yamanana, Basan mangana.

²³ I yi e diine rawuya ayi
 alo sarene kore xənna ma,
 i yi e raso yamanani, i kələ
 e benbane xa dənaxan ma fe yi.

²⁴ E yixətəne yi so mənni,
 e dəxə na yamanani,
 i yi na yamanan muxune rayagi e yətagi,
 Kanan kaane, i yi e sa e sagoni,
 e mangane nun e yamanane muxune,
 alogo e xa e raba e waxənna ra.

²⁵ E yi taa makantaxine tongo
 e nun bəxə fajina,
 e yi banxine tongo
 naxanye yi rafexi se fajin sifan birin na,
 e nun xəjinne nun manpa binle
 nun oliwi binle nun wudi bogila wuyaxine,
 e yi e don, e yi lugo, e yi gbo,
 e yi lu həri gbeeni.”

[†] **9:20: Manna donsena** a fe mato Xərəyaan 16.13-15 nun 16.31 kui.

26 “Koni, e keli nən
e yi murutε i xili ma.
E yi e xun xanbi so i ya sariyane yi,
e yi nabine faxa,
naxanye yi e mabandunma i ma,
e yi Ala rayelefu gbeene ti.

27 Nayi, i yi e sa e yaxune sagoni,
ne yi e tɔrɔ.

Koni e naxankatan waxatini,
e xui ramini nən i ma,
i yi e xuiin name kore xənna ma,
i yi e yabi i ya kininkinin gbeenii,
i yi e xunba muxune fi e ma,
naxanye e ba e yaxune yii.

28 Koni, e xərəyaan sətə nən tun,
e mən yi fe naxine liga fələ i yee ra.
Nayi, i yi e rabeñin e yaxune yii,
e yi e nə.

Koni, e mən yi e xui ramini i ma,
i yi e xuiin name kore xənna ma
i ya kininkinin gbeenii,
i mən yi e rakisi sanja ma wuyaxi.

29 I yi e mabandun i ya sariyan ma,
koni e yi findi wasodene ra,
e mi e tuli mati i ya yamarine ra.

E yi yulubin liga
e i ya kitixaxine kala,
anu naxan na e suxu,
na kanna nii rakisin sətəma nən e xən.

E yi murutε,
e tondi e tuli matiyε i tan na.

30 I ti nən e bun ma jee wuyaxi,
i yi e rakolon i ya Nii Sarıjanxin na nabine xən,

koni e mi e tuli mati.
 Nayi, i yi e sa e yamana gbeteye sagoni.
31 I ya kininkinin gbeeni,
 i mi e raxɔri, i mi e rabejin,
 bayo Ala diŋaxi kininkininxin nan i tan na.”

32 “Iki, nxɔ Ala, Ala gbeena,
 sɛnbɛmana, i tan naxan magaxu,
 i tan naxan i ya layirin nakamalima
 i ya hinanni,
 fe xɔlen naxanye nxu sɔtɔxi,
 e nun nxɔ mangane nun nxɔ nabine
 nun nxɔ saraxaraline nun nxu benbane nun ya-
 maan birin,
 i nama ne yate fe fuune ra,
 sa fɔlɔ Asiriya mangane waxatin ma han to.

33 Feen naxanye birin nxu sɔtɔxi,
 i tan tinxin ne birin yi,
 bayo i ya lannayaan yita nɛn,
 koni nxu tan fe naxin nan ligia.

34 Nxɔ mangane nun nxɔ kuntigine
 nun nxɔ saraxaraline
 nun nxu benbane mi i ya sariyane suxu,
 e mi i ya yamarine suxu,
 e nun i ya maxadi xuine,
 i yi naxanye falama e xa.

35 E yi e yamanani
 waxatin naxan yi hɛri gbeeni
 i naxan so e yii,
 yamana sabatixi gbeeni
 i naxan sa e sagoni,
 e mi i batu,
 e mi xɛtɛ e kɛwali naxine fɔxɔ ra.

³⁶ To, nxu bata findi konyine ra yamanani
 i naxan so nxu benbane yii
 alogo e xa balo na bogiseene nun a se fajine ra.
³⁷ A seene bata findi mangane gbeene ra
 i nxu saxi naxanye sagoni
 masətə nxu yulubine xən.
 Nxu nun nxə xuruseene bata lu e sagoni,
 nxu lu naxankata gbeeni.”

10

Sariyan suxu fena yamaan xən

¹ “Amasətə na feene birin xən, nxu tan Isirayila kaane bata lan feni ito ma, nxu yi a səbe, nxə kuntigine nun Lewi bənsənna muxun naxanye nxu yε, e nun nxə saraxaraline yi e yii fəxən sa a ma.”

² Muxun naxanye e yii fəxən sa a ma, ne xinle ni itoe ra: Yamana kanna Neyemi, Xakaliyaa diina e nun Sedeki nun

³ Seraya nun Asari nun Yeremi nun

⁴ Pasaxuri nun Amari nun Malakiya nun

⁵ Xatusi nun Sebaniha nun Maluku nun

⁶ Xarimi nun Meremoti nun Abadi nun

⁷ Daniyeli nun Gineton nun Baruku nun

⁸ Mesulan nun Abiya nun Miyamin nun

⁹ Maasiya nun Biligayi nun Semaya. Saraxaraline nan yi ne ra.

¹⁰ Lewine yε:

Asani a dii xəmən Yosuwe nun Xenadadaa diine Binuwı nun Kadamile

¹¹ e nun e ngaxakedenne: Sebaniha nun Hodiya nun Kelita nun Pelaya nun Xanan

¹² nun Mika nun Rexobo nun Hasabi

¹³ nun Sakuru nun Serebi nun Sεbaniha

¹⁴ nun Hodiya nun Bani nun Beninu.

¹⁵ Yamaan kuntigine ye: Parosi nun Paxata-Moyaba nun Elan nun Satu nun Bani nun

¹⁶ Bunni nun Asagada nun Bebayi nun

¹⁷ Adoniya nun Bigiwayi nun Adin nun

¹⁸ Ateri nun Xesekiya nun Asuru nun

¹⁹ Hodiya nun Xasun nun Besayi nun

²⁰ Xarifi nun Anatɔti nun Nebayi nun

²¹ Magapiyasi nun Mesulan nun Xesiri nun

²² Mesesabele nun Sadɔki nun Yaduwa nun

²³ Pεlati nun Xanan nun Anaya nun

²⁴ Hoseya nun Xananiya nun Xasubu nun

²⁵ Haloxesi nun Pilixa nun Sobeki nun

²⁶ Rexun nun Xasabana nun Maaseya nun

²⁷ Axiya nun Xanan nun Anan nun

²⁸ Maluku nun Xarimi nun Banaha.

²⁹ Yamaan dɔnxεn birin yi sa e fari, saraxaraline nun Lewine nun taan dε kantanne nun bεti baane nun Ala Batu Banxin walikεne nun muxun naxanye birin xεtε nxu rabilinna siyane fɔxɔ ra, e bira Alaa sariyan fɔxɔ ra, e yi e mali, e naxanle nun e dii xεmene nun e dii temen naxanye birin yi nɔε feen famunjε.

³⁰ E birin yi sa e ngaxakedenne fari, e kuntigine. E yi e kɔlɔ a e xa Alaa sariyan suxu, a walikεn Musa naxan nalixi nxu ma, nxu yi nxu Marigma Alatalaa sariyane nun yamarine birin suxu.

³¹ Nxu bata yi dε xuiin tongo a nxu nama nxɔ dii temene fi siya gbεtene ma naxanye dɔxi nxɔ yamanani, nxu mɔn mi e dii temene tongoma naxanle ra nxɔ dii xεmene xa.

³² Na muxune yulane na fa Matabu Ləxəni hanma ləxə sarijanxine yi, nxu nama yulaya se yo sara ne ma hanma donseene. Nxu yi bəxən fan lu a yi a matabu jee soloferedeni, nxu mi xeeen bima na jeeen na, nxu donle fan nakala ayi.

³³ Nxu bata sariyan sa fa fala nxu xa gbeti fixen garamu naanin fi jee yo jee, a findi nxə Ala Batu Banxin nawali seen na.

³⁴ A xa findi buru rasarijanxin sarena, e nun bogise saraxane nun saraxa gan daxine nun saraxan naxanye bama Matabu Ləxəne ma e nun kike nənən sanle hanma sali ləxə gbeteye ma. A tan nan mən findima saraxa gbeteye sarena saraxa sarijanxine nun yulubi xafari saraxane ra Isirayila xa, e nun wanle birin en ma Ala Batu Banxini.

³⁵ Nxu tan saraxaraline nun Lewine nun yamaan bata masənsənna ti alogo a xa kolon muxune lanma e xa fa yegen na waxatin naxan yi Ala Batu Banxini denbaya yeeen ma jee yo jee alogo a xa gan Alatalaa saraxa gandeni, en ma Ala, alo a sebəxi kii naxan yi sariyani.

³⁶ Nxu bata de xuiin tongo a nxu xa fa nxə bəxən bogise singene nun wudi bogi singene ra Alatala Batu Banxini,

³⁷ nxu yi fa nxə dii singene nun nxə xuruseene dii singene ra Ala yetagi, alo sariyana a falaxi kii naxan yi. Nxu fa nxə ningene dii singene nun yexene nun siine dii singene ra Ala Batu Banxini. Nxu yi e so saraxaraline yii naxanye walima Ala Batu Banxini.

³⁸ Nxu mən yi siga nxə sansi singene ra saraxaraline xən Ala Batu Banxin se ramaradeni, e nun

bogise saraxane nun wudi bogine nun manpa nənen nun turena. Bəxən bogiseene yaganna yi findi Lewine gbeen na. E tan nan yati e rasuxuma taane birin yi nxu dənaxanye bima.

³⁹ Harunaa yixetəna nde luma nən Lewine fəxəra e nəma sigə yaganne tongodeni waxatin naxan yi. Lewine yi na yaganna dəxəde fuden xali Ala Batu Banxin gbeti ramaradeni.

⁴⁰ Isirayila kaane nun Lewine sigama nən e murutune nun manpa nənəne nun turen yaganne ra Ala Batu Banxin se ramaradeni, yire sarıjanxin goronne dənaxan yi, Ala Batu Banxin saraxaraline nun də kantanne nun bəti baane fan luma mənna nin.

Na kiini, en mi en ma Ala Batu Banxin nabəjınma.

11

Yuda kaan naxanye fa dəxə Yerusalən yi

¹ Yamana kanne yi fa dəxə Yerusalən yi. Yamaan dənxən yi masənsenna ti alogo muxu fu yə, muxu keden xa fa dəxə Yerusalən yi, taa rasarıjanxina. Muxu fu yə, muxu solomanaanin nəe luyə nən e kon taane yi.

² Yamaan yi barika bira na muxune xa naxanye birin tin e xa fa dəxə Yerusalən yi.

³ Yamana kanni itoe nan fa dəxə Yerusalən yi, koni Isirayila kaana ndee nun saraxaraline nun Lewine nun Ala Batu Banxin walikəne nun Sulemani a banxin walikəne denbayane, ne yi lu e taani Yuda yi, birin yi lu a kon yi.

Taruxune Singen 9.3-17

⁴ Yuda kaana ndee nun Bunyamin kaana ndee fa dəxə nən Yerusalən yi.

Yuda bənsənna muxune ye: Ataya. Yusiya nan Ataya sətə. Sakari nan Yusiya sətə. Amari nan Sakari sətə. Sefati nan Amari sətə. Mahalaleli nan Sefati sətə Peresi xabilani.

⁵ Maaseya fan fata Yuda bənsənna nan na. Baruku nan Maaseya sətə. Kola-Xose nan Baruku sətə. Xasaya nan Kola-Xose sətə. Adaya nan Xasaya sətə. Yoyaribi nan Adaya sətə. Sakarı nan Yoyaribi sətə Silo xabilani.

⁶ Peresi yixəten naxanye yi dəxi Yerusalən yi, sofa kendene: muxu kəmə naanin muxu tonge sennin e nun solomasəxe.

⁷ Bunyamin bənsənna muxune ye: Salu. Mesulan nan Salu sətə. Yowedi nan Mesulan sətə. Pədaya nan Yowedi sətə. Kolaya nan Pədaya sətə. Maaseya nan Kolaya sətə. Itiyeli nan Maaseya sətə. Yesaya nan Itiyeli sətə.

⁸ Salu nun a fəxərabirane nan yi a ra, Gabayi nun Salayı. Xəməne gbansanna, muxu kəmə solo-manaanin muxu məxəjən nun solomasəxe nan yi Yerusalən yi Bunyamin bənsənna muxune ra.

⁹ Sikiri a diin Yoweli nan yi e sofa kuntigin na, Hasənuwaa dii xəmən Yuda nan yi taan kuntigi firinden na.

¹⁰ Saraxaraline ye: Yoyaribi a dii xəmən Yədaya nun Yakin nun.

¹¹ Xiliki a diin Seraya. Mesulan nan Xiliki sətə. Sadəki nan Mesulan sətə. Merayoti nan Sadəki sətə. Axituba nan Merayoti sətə. Axituba yi findixi Ala Batu Banxin kuntigin nan na.

¹² Ne nun e walikəne yi muxu kəmə solomasəxe muxu məxəjən nun firin nan xun na naxanye

yi walima Ala Batu Banxini. Yeroxamaa diina Adaya yi findixi denbaya xunna nan na. Pelaliya nan Yeroxama sotø. Amasi nan Pelaliya sotø. Sakari nan Amasi sotø. Pasaxuri nan Sakari sotø. Malakiya nan Pasaxuri sotø.

¹³ Adaya nun a ngaxakedenne, muxu këmë firin muxu tonge naanin e nun firinna findi denbaya xunne nan na. Asareli a diina Amasasayi fan findi kuntigin nan na. Axasayi nan Asareli sotø. Mesilimeti nan Axasayi sotø. Imeri nan Mesilemoti sotø.

¹⁴ Sofa kendëñ muxu këmë muxu məxəjënun solomasexë nan yi Amasasayi nun a ngaxakedenne ye. Hagedolimi a diin Sabadiyeli nan yi e yamaan xunna ra.

¹⁵ Lewi bənsənna muxune ye: Xasubu a diin Semaya. Asirikami nan Xasubu sotø. Hasabi nan Asirikami sotø. Bunni nan Hasabi sotø.

¹⁶ Sabetayi nun Yosabadi Lewi kuntigine ye, ne nan yi wanle këma naxanye yi Ala Batu Banxin fari ma.

¹⁷ Mikaa diin Matani fan yi na. Sabidi nan Mika sotø. Asafi nan Sabidi sotø. Asafi nan yi barika bira bëtin bama sali waxatini. Bakabukiya fan yi na naxan yi findixi kuntigi firinden na a ngaxakedenne ye, e nun Samuwaa diina Abada, Galali mamandenna, Yedutun tolubitana.

¹⁸ E birin malanxina, Lewi bənsənna muxune, muxu këmë firin muxu tonge solomasexë e nun naanin nan yi taa sarijanxini.

¹⁹ De kantanne ye: Akubu nun Talamon nun e ngaxakedenna naxanye yi dëene kantanma, muxu këmë muxu tonge solofera e nun firin.

20 Isirayila kaa dənxene, saraxaraline nun Lewi bənsənna muxune, ne yi dəxi Yuda taane nin e benbane bəxəne yi.

21 Ala Batu Banxin walikene yi dəxi Ofeli geyaan nan fari. Sixa nun Gisipa nan yi e kuntigine ra.

22 Bani a diin Yusi nan yi Lewine xun na Yerusalen yi. Hasabi nan Bani sətə. Matani nan Hasabi sətə. Mika nan Matani sətə Asafi bənsənni. Asafi yixetene yi findixi Ala Batu Banxin beti baane nan na.

23 Bəti baane yi mangana yamarin nan bun e nun sariyana lan ləxə yo ləxə bətin ma.

24 Mesesabele a diin Petaxi, Yudaa diin Sera yixetene ye, na nan yi Isirayila yamaan xunna ra Perise mangan dəxon.

Yahudiyane Yerusalen fari ma

25 Yuda bənsənna muxuna ndee yi sa dəxə banxidene nun taadine yi: Kiriyati-Aruba nun Dibon nun Yekabaseli nun e rabilinne taane yi,

26 e nun Yosuwe nun Molada nun Beti-Pəleti taane nun

27 Xasari-Suwali nun Beriseba nun e rabilinne taane,

28 e nun Sikilaga nun Mekona nun a rabilinna taane yi,

29 e nun En-Rimən nun Sora nun Yaramuti taane nun

30 Sanowa nun Adulan nun e rabilinne taane nun Lakisi nun a xəene nun Aseka taan nun a banxidene. Nanara, e yi dəxi Beriseba yi siga han Hinən lanbanna.

31 Bunyamin bənsənna muxun naxanye sa keli Geba yi, ne yi dəxi Mikimasi nun Aya nun Beteli taane nun e rabilinne nun

- ³² Anatati nun Nobi nun Ananiya nun
³³ Xasori nun Rama nun Gitayin nun
³⁴ Xadidi nun Seboyin nun Nebalati nun
³⁵ Lodi nun Ono taane nun Yiirawanle Lan-banna nin.
³⁶ Yuda yamanan Lewi bənsənna muxuna ndee yi dəxi Bunyamin yamanan nin.

12

Saraxaraline nun Lewi bənsənna

¹ Saraxaralini itoe nun Lewi bənsənna muxuni itoe nun Selatili a diin Sorobabeli nūn Yosuwe nan xətə sa keli konyiyani yamana gbeitə yi: Seraya nun Yeremi nun Esirasi nun

² Amari nun Maluku nun Xatusi
³ nun Sekani nun Rexun nun Meremoti
⁴ nun Yido nun Gineton nun Abiya
⁵ nun Miyamin nun Maadiya nun Biliga
⁶ nun Semaya nun Yoyaribi nun Yədaya
⁷ nun Salu nun Amoki nun Xiliki nun Yədaya.
 Xəməni itoe nun e ngaxakedenne nan findi saraxarali kuntigine ra Yosuwe waxatini.

⁸ Lewi bənsənna muxune nan yi itoe ra: Yosuwe nun Binuwi nun Kadamile nun Serebi nun Yuda nun Matani. Matani nun a muxune nan yi barika bira bətine bama.

⁹ E ngaxakedenne Bakabukiya nun Yunni yi tixi e yetagi Ala batu waxatini.

Saraxarali kuntigine yixətəne

¹⁰ Yosuwe yi Yoyakin sətə, Yoyakin yi Eliyasibi sətə, Eliyasibi yi Yoyada sətə.

¹¹ Yoyada yi Yonatan sətə, Yonatan yi Yaduwa sətə.

12 Yoyakin yi saraxarali kuntigiyani waxatin naxan yi, muxuni itoe nan yi saraxaraline denbayane xunne ra:

Meraya, Seraya a denbaya xunna
e nun Xananiya, Yeremi a denbaya xunna
13 Esirasi, Mesulan ma denbaya xunna
e nun Yehoxanan, Amari a denbaya xunna
14 e nun Yonatan, Maluku a denbaya xunna
e nun Yusufu, Sebanihaa denbaya xunna
15 e nun Xarimi, Adanaa denbaya xunna
e nun Xelekayi, Merayoti a denbaya xunna
16 e nun Sakari, Yido a denbaya xunna
e nun Mesulan, Gineton ma denbaya xunna
17 e nun Sikiri, Abiyaa denbaya xunna
e nun Mowadi, Miniyamin ma denbaya xunna
18 e nun Samuwa, Biligaa denbaya xunna
e nun Yehonatan, Semayaa denbaya xunna
19 e nun Matenayi, Yoyaribi a denbaya xunna
e nun Yusi, Yedayaa denbaya xunna
20 e nun Kalayi, Salayi a denbaya xunna
e nun Eberi, Amoki a denbaya xunna
21 e nun Hasabi, Xiliki a denbaya xunna
e nun Nataneli, Yedayaa denbaya xunna.

22 Eliyasibi nun Yoyada nun Yoxanan nun Yaduwa waxatini, Lewi bənsənna muxune denbaya xunne nun saraxaraline xinle səbe nən Perise kaan Dariyusi a mangayaan waxatini.

23 Lewi bənsənna muxune denbaya xunne fan xinle səbe nən taruxu kedine kui han Eliyasibi a diin Yoxanan waxatina.

24 Hasabi nun Serebi nun Kadamile a diin Yosuwe nan yi Lewi bənsən xunne ra. Ala batu waxatini, e yi tima nən e ngaxakedenne yətagi, e

Ala tantunma, e barikan bira Ala xa e ti yeeen ma
alo Dawuda, Alaa muxuna a yamarixi kii naxan
yi.

²⁵ Matani nun Bakabukiya nun Abadi nun Mesulan nun Talamon nun Akubu nan yi Ala Batu Banxin se ramaraden de kantanne ra.

²⁶ E yi walima Yosuwe a dii xemen Yoyakin waxatin nin, Yosadaki mamandenna, e nun yamaña kanna Neyemi waxatin nun saraxaraliin nun sebeli tiina Esirasi waxatini.

Sewana Yerusalen yinna fe yi

²⁷ Yerusalen yinna to yelin nafal, e yi sa Lewine tongo alogo e mon xa fa dox Yerusalen yi e lan naxajaxani bayo Yerusalen yinna bata yelin tiye, e yi Ala tantun beti ba karijanne nun kondenne nun bolonne ra.

²⁸ Beti baane yi e malan keli Netofa banxidene ra Yerusalen rabilinna nun

²⁹ Beti-Giligali taan nun Geba nun Asamaweti yamanane yi. Beti baane bata yi taane ti Yerusalen rabilinni.

³⁰ Saraxaraline nun Lewine yi e yete rasarijan, e yamaan fan nasarijan, e nun taan deene nun a yinna.

³¹ N yi yamarin fi a Yuda kuntigine xa te yinna xuntagi. N yi beti baane yitaxun firinna ra. A singen yi siga yiifanna ma yinna xuntagi Xuruse Neje Deen binni.

³² Hosaya nun Yuda kuntigine fox kedenna biraxi e fox ra,

³³ e nun Asari nun Esirasi nun Mesulan nun

³⁴ Yuda nun Bunyamin nun Semaya nun Yeremi

³⁵ e nun saraxaraline diine, x̄otaan yi naxanye yii e nun Yonatan ma diin Sakari. Semaya nan Yonatan s̄ot̄o. Matani nan Semaya s̄ot̄o. Mikahu nan Matani s̄ot̄o. Sakuru nan Mikahu s̄ot̄o. Asafi nan Sakuru s̄ot̄o.

³⁶ A ngaxakedenne fan yi a f̄ox̄a ra: Semaya nun Asareli nun Milalayi nun Gilalayi nun Maayi nun Nataneli nun Yuda nun Xanani. Dawuda, Alaamuxuna b̄eti ba seene yi e yii. Sebeli tiina Esirasi nan yi tixi e yee ra.

³⁷ E to Tigi D̄en li, e yi te Dawudaa Taan kiraan x̄on, te yinna xuntagi, Dawudaa banxin xun ma, siga han Ige D̄ena sogeteden binni.

³⁸ B̄eti baane d̄ox̄oden firinden yi siga k̄omennna ma. Nxu nun yama d̄onx̄en yi bira e f̄ox̄a ra yinna xuntagi. Nxu yi dangu Buru Ganden Sangansoon na siga han yinna yigbo yirena,

³⁹ han Efirami D̄en xanbi ra, siga han D̄e Fonna, dangu Yex̄e D̄en na, han Xananeli Sangansona e nun sangansoon naxan xili K̄eme han Yex̄eene So D̄ena. E yi ti Kantan Ti D̄en na.

⁴⁰ Na xanbi ra, b̄eti ba d̄ox̄a firinne yi ti Ala Batu Banxini. Nxu nun kuntigine yi ti naxanye yi n f̄ox̄a ra, e nun

⁴¹ saraxaraline: Eliyakimi nun Maaseya nun Miniyamin nun Mikahu nun Eliyowenayi nun Sakari nun Xananiya. E x̄otane suxi e yii.

⁴² Maaseya nun Semaya nun Eleyasari nun Yusi nun Yehoxanan nun Malakiya nun Elan nun Eseri fan yi na. Yesiraxiya nan yi b̄eti baane yee ratiin na.

⁴³ Muxune yi saraxa wuyaxi ba na l̄ox̄oni, e sewa, bayo Ala bata yi sewa fe gbeen nagidi e ma.

Naxanle nun diidine fan yi səwa, Yerusalen səwa xuiin yi məma yire makuyeni.

44 Na ləxəni, e yi muxune dəxə se ramaradene xunna bogise singene nun yaganne yi ramarama dənaxanye yi. E yi e ti ne malanna ra, yamanan taane birin yi, naxan lanma a so saraxaraline nun Lewine yii Ala kiseen na. Yuda kaane yi səwaxi bayo saraxaraline nun Lewine birin yi e wanla ra.

45 E lu Alaa wanla kε, e nun marasarijan wanla, e nun bəti baane nun kantan tiine alo Dawuda nun a dii xəmen Sulemani a yamari kii naxan yi.

46 Bayo waxati danguxini, Dawuda nun Asafi waxatini, bəti ba kuntigine yi na e nun bətine Ala tantun xinla ma.

47 Sorobabeli nun Neyemi waxatini, Isirayila kaane birin yi seene soma nən bəti baane nun kantan tiine yii alo a yi lan kii naxan yi ləxə yo ləxə. E yi e yagan sarijanxine soma nən Lewine yii, Lewine fan yi nde so Haruna yixətene yii.

13

Neyemi kəwali dənxəne

1 Na waxatini, e yi Musaa sariya kədin xaran yamaan xa, e yi a to səbəxi fa fala, Amonine nun Moyaba kaane mi lan e so Alaa yamani mumε,*

2 amasətə waxati danguxini, e mi Isirayila kaane yisuxu, e mi donseen nun igen so e yii, e yətəen yi Balami sareñ fi alogo a xa e danga. Koni, en ma Ala yi dangan maxətə duban na.†

3 Yamaan to sariya kədin xaran xuiin namε, e yi xəjəne birin kedi Isirayila kaane yε.

---

* **13:1:** Na feen səbəxi Sariyane 23.4-6 kui.   † **13:2:** Na feen səbəxi Yatene 22.1-6 kui.

⁴ Benun na xa liga, saraxaralina Eliyasibi naxan yi walima en ma Ala Batu Banxin se ramaradene yi, naxan mən yi findixi Tobiya ngaxakedenna ra,

⁵ na bata yi banxin kuiin yire belebelena nde yitən Tobiya xa, bogise saraxane nun wusulanna nun goronne yi ramaraxi dənaxan yi nun, e nun murutun yaganna nun manpaan nun turena, naxan yi findixi Lewi bənsənna muxune gbeen na, e nun bəti baane nun kantan tiine nun saraxaraline.

⁶ N mi yi Yerusalən yi na waxatini na feene ligə, amasətə n bata yi xətə Babilən mangana Aratasərekəsi fəma, a mangayaan jəe tongue saxan e nun firinden ma. Na xanbi ra, n yi mangan maxədin, a yi tin n xa siga,

⁷ n yi xətə Yerusalən yi. N yi fe jəixin to Eliyasibi naxan naba, a to palana nde so Tobiya yii Alaa banxin yinna kui.

⁸ Na yi n xələ ki fajı. N yi Tobiya yiiseene birin namini palaan fari ma.

⁹ N yi yamarın fi a e xa palane rasarijan, n mən yi Ala Batu Banxin seene dəxə e funfune yi, e nun bogise saraxane nun wusulanne.

¹⁰ N mən yi a mə a Lewine mi e gbee saraxane sətəxi, n mən yi a mə fa fala Lewine nun bəti baan naxanye yi walima Ala Batu Banxini, ne bata xətə e xəxəne ma.

¹¹ N yi kuntigine maxadi, n naxa, “Nanfera Ala Batu Banxin bata rabəjin?” N yi Lewine nun bəti baane malan, n yi birin ti a funfuni.

¹² Nayi, Yuda kaane birin yi fa yaganna nun murutun nun turen na se ramaradeni.

¹³ N yi se ramaraden taxu saraxaraliin Selemiya

nun s_eb_əli tiin Sad_əki nun Lewina nde ra naxan xili P_ədaya. N yi Sakuru a diin Xanan findi e mali muxun na, Matani mamandenna, bayo birin yi laxi e ra. E tan nan yi s_əl_ənni taxunma e ngaxake-denne ma.

¹⁴ N ma Ala, n ma fe xa rabira i ma, na ma, n naxan nabaxi lannayani n ma Alaa banxin xa alogo i xa batu. I nama i m_ε n na.

¹⁵ N muxune to na waxatin nin sali l_əx_əni Yuda yamanani, e manpa bogine yibutuxunma. Nde yi bogise xidine rasoma, e xidixi sofanle fari, e nun wudi bogi igen nun manpa bogine nun x_əd_əne nun goronna sifan birin, siga Yerusal_ən yi Matabu L_əx_əni. N yi a fala e xa a e nama fa donseene mati na l_əx_əni.

¹⁶ Tire kaane fan yi d_əxi m_ənni, naxanye fan yi fama y_əx_ən nun sare seen sifan birin na, e yi e mati Yuda kaane ma Yerusal_ən yi sali l_əx_əni.

¹⁷ N m_ən yi Yuda fonne maxadi, n naxa, “Fe naxini ito bunna nanse ra, ε yi Matabu L_əx_ən nax_əsi?

¹⁸ Ε benbane fan mi ito xan liga ba? Ala bata fe naxini itoe birin nafa en nun taani ito ma. Ε tan m_ən a x_əl_ən fari sama Isirayila xili ma, ε yi Matabu L_əx_ən sarijanna kala.”

¹⁹ Na xanbi ra, benun Matabu L_əx_ən xa a li, dimin n_əma Yerusal_ən d_əε_əne li tun, n yi yamarin fi, a d_əε_əne xa ragali, e nama fa rabi f_ə Matabu L_əx_ən na dangu. N yi n ma walik_əna ndee d_əx_ə d_əε_əne ra, alogo muxune nama so goronne ra Matabu L_əx_əni.

²⁰ Na ma, sare matine nun sare soone yi k_əε_ən nadangu Yerusal_ən fari ma san_əja ma keden hanma san_əja ma firin.

21 N yi e rakolon, n naxa, “Nanfera ε kœen nadanguma yinna fari ma? Xa ε mɔn a lig, n na ε suxuma nɛn.” Xabu na lɔxɔni, e mi fa fa Matabu Lɔxɔni sənən.

22 N mɔn yi yamarin fi Lewine ma a e xa e rasarijan, e fa dεene kantan alogo e xa Matabu Lɔxɔn findi lɔxɔ sarijanxin na.

Na feen ma, n ma fe xa rabira i ma, n ma Ala, i yi n kantan i ya hinan gbeeni.

23 Na waxatini, Yuda kaana ndee bata yi naxanle dɔxɔ naxanye yi kelixi Asadodi nun Amoni nun Moyaba siyane yε.

24 E diine fɔxɔ kedenna yi Asadodi xuiin falama ba xui gbεtεye ra, koni e mi yi nɔε Heburu xuiin falε.

25 N yi e maxadi, n yi e danga, n yi ndee bɔnbɔ, n yi e xunsexene matala, n yi e rakɔlɔ Ala yi, n naxa, “Ε nama ε dii tεmεne so siya gbεtεne yii e naxanle ra, ε nama siya gbεtεne dii tεmεne tongo ε nun ε dii xεmεne xa.

26 Isirayila mangan Sulemani mi yulubin lig na kiin xan yi ba? A nɔxɔn manga mi yi na siyane yε, a yi rafan a Ala ma. Ala bata yi a findi mangan na Isirayila birin xun na. Koni hali na, siya gbεtεne naxanle a ti nɛn yulubin ma.

27 Nxu fa a me iki fa fala a ε fe naxi sifani ito ligama, fe naxi gbeena en ma Ala ra, ε yi siya gbεtε naxanle dɔxɔ.”

28 Yehoyadaa dii xεmεna nde, saraxarali kuntigina Eliyasibi mamandenna yi findixi Horoni kaan Sanbalata bitanna nan na. N yi a kedi n yεtagi.

29 E fe xa rabira i ma, n ma Ala, bayo e bata

saraxarali wanla sarijanna kala, e nun saraxara-line nun Lewine layirina.

³⁰ N na e birin nasarijan nən xəjnəne seene birin ma, n mən yi saraxaraline nun Lewine ti e wanle ra.

³¹ N mən na ligə nən saraxa yegene ra waxati saxini, e nun bogise singene.

N ma Ala, n ma fe xa rabira i ma, i fan n na.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012**

**Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unporteddisponible en ligne**

**<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**

copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78